

CUPRINS

Capitolul I. Introducere în știința relațiilor economice internaționale	9
1.1. Știința relațiilor internaționale.....	9
1.2. Economii naționale.....	9
1.3. Diviziunea internațională a muncii.....	11
1.4. Piața mondială.....	12
1.5. Categoriile economice specifice relațiilor economice internaționale.....	12
Capitolul II. Diviziunea internațională a muncii și formarea pieței mondiale ...	16
2.1. Începuturile diviziunii internaționale a muncii și formarea pieței mondiale.....	16
2.2. Trăsăturile caracteristice ale pieței mondiale și ale diviziunii internaționale a muncii.....	19
2.3. Etapele formării și dezvoltării pieței mondiale.....	22
Capitolul III. Teorii și modele ale relațiilor economice internaționale	25
3.1. Mercantilismul.....	25
3.2. Teoriile avantajului absolut și ale avantajului relativ în comerțul internațional ca principal argument pentru politica economică a liberului schimb.....	28
3.2.1. Adam Smith și avantajul absolut în comerțul internațional....	28
3.2.2. Teoria avantajului relativ în operele economiștilor englezi: Robert Torens și David Ricardo.....	29
3.3. Teoria neoclasică.....	33
3.3.1. Dotarea cu factori de producție.....	33
3.3.2. Teorema Hecksher-Ohlin-Samuelson (H.O.S.).....	34
3.3.3. Teorema Stolper-Samuelson.....	34
3.3.4. Ciclul produsului.....	35
3.3.5. Schimburile intraramuri.....	35
3.4. Teoria protecționistă.....	35
Capitolul IV. Organisme și instituții în relațiile economice internaționale	38
4.1. Organizația Mondială de Comerț (O.M.C.).....	39
4.2. Instituții financiare internaționale cu impact asupra R.E.I. (F.M.I., Banca Mondială, B.E.R.D.).....	45

Capitolul V. Integrarea economică regională	48
5.1. Tipuri și forme ale integrării economice regionale.....	48
5.2. Organizații de integrare regională ale țărilor europene, altele decât U.E.....	51
5.3. Integrarea economică pe continentul american. Acordul Nord American de Liber Schimb (N.A.F.T.A.).....	58
5.4. Experimente integraționiste în Africa și Asia.....	64
 Capitolul VI. Uniunea Europeană	67
6.1. Lungul drum al unității europene.....	67
6.2. Evoluția integrării interstatale în Europa occidentală.....	69
6.3. Transformări instituționale.....	72
6.4. Politica comercială a Uniunii Europene.....	76
6.5. Politica Agricolă Comună (P.A.C.).....	78
6.6. Politica regională a Uniunii Europene.....	79
6.7. Politica monetară comunitară.....	82
6.7.1. Etapa Uniunii Economice și Monetare. Lansarea monedei unice – EURO.....	83
6.7.2. Sistemul European al Băncilor Centrale.....	85
6.7.3. EURO ca monedă internațională.....	87
6.8. De la uniunea economică și monetară la cea politică.....	89
6.8.1. EURO-ul – instrument de integrare politică.....	90
 Capitolul VII. Politica economică în țările dezvoltate	91
7.1. Politica de intervenție a statului în economie.....	91
7.1.1. Politica bugetară.....	92
7.1.2. Acțiunea statală directă.....	93
7.1.3. Consecințe.....	93
7.1.4. Raționalizarea politicii bugetare.....	94
7.1.5. Constrângeri bugetare.....	95
7.1.6. Teoria „economiei de ofertă” – o punere în cauză a politicii keynesiste.....	97
7.2. Politica monetară.....	97
7.2.1. Banca Centrală – principala autoritate monetară.....	98
7.2.2. Sistemul federal de rezerve.....	98
7.2.3. Instrumentele politicii monetare.....	100
7.2.4. Diagrama IS-LM.....	101
7.3. Politici comerciale.....	102
7.3.1. Generalități.....	102
7.3.2. Tipuri de politici comerciale.....	105
7.3.3. Politica comercială a S.U.A.....	108
7.3.4. Politica comercială a Japoniei.....	109
7.3.5. Evoluția politicilor comerciale după cel de-al doilea război mondial.....	111
7.4. Locul țărilor dezvoltate în economia mondială.....	113
7.4.1. Privire de ansamblu.....	113
7.4.2. Marile puteri.....	114

7.4.3. Grupul celor 7.....	116
7.4.4. Țările mici.....	118
7.4.5. Nivelul de dezvoltare al țărilor cu economie de piață.....	120
Capitolul VIII. Locul țărilor în dezvoltare în economia mondială.....	124
8.1. Cauzele subdezvoltării.....	124
8.1.1. Factorii naturali și socioculturali.....	124
8.1.2. Analiza structuralistă.....	125
8.1.3. Curentul neomarxist.....	125
8.2. Potențialul economic al țărilor în dezvoltare.....	126
8.3. Gruparea țărilor în curs de dezvoltare după nivelul venitului pe locuitor.....	128
8.4. Exportul produselor primare al țărilor în dezvoltare.....	131
8.5. Exportul produselor manufacturate al țărilor în dezvoltare.....	135
8.6. Necesitatea unui nou sistem comercial mondial.....	136
8.7. Asistența financiară externă pentru dezvoltare. Problema datoriei externe.....	138
8.7.1. Nevoile de asistență financiară externă.....	138
8.7.2. Fluxurile de capital către țările în dezvoltare și implicațiile lor.....	139
8.7.3. Problema datoriei externe a țărilor în dezvoltare.....	141
Capitolul IX. Transformări sistematice în Europa centrală și de est după prăbușirea regimurilor comuniste.....	146
9.1. Trăsături generale ale procesului de tranziție.....	146
9.2. Concepții privind transformarea sistematică.....	156
9.3. Acordurile de asociere la U.E.....	159
9.3.1. Aprecieri cu privire la liberalizarea circulației mărfurilor.....	160
9.3.2. Integrarea țărilor est-europene în Uniunea Europeană.....	161
9.3.3. Extinderea pieței interne unice către Est.....	163
Capitolul X. Tranziția României la economia de piață.....	167
10.1. Economia socialistă în România.....	167
10.2. Transformarea sistematică a economiei României (1990-1997).....	169
10.2.1. Măsuri de liberalizare.....	169
10.2.2. Reformele structurale.....	172
10.2.3. Politici macroeconomice (1990-1997).....	178
10.3. Situația economică a României după primii opt ani de tranziție.....	182
Capitolul XI. Corporațiile internaționale și producția internațională.....	194
11.1. Natura corporațiilor multinaționale.....	194
11.2. Corporațiile multinaționale și țările de origine.....	198
11.3. Corporațiile multinaționale și țările gazdă.....	200
Capitolul XII. Fluxurile comerciale și financiare internaționale.....	205
12.1. Fluxurile comerciale internaționale.....	205
12.2. Mecanismele de formare a prețurilor internaționale.....	209

12.3. Fluxurile internaționale de capital.....	210
12.4. Balanța de plăți externe.....	213
Capitolul XIII. O ordine economică internațională în curs de apariție.....	217
13.1. Problema instituției liderului politic.....	217
13.1.1. Necesitatea unui lider pluralist.....	218
13.1.2. Perspectivele unei coordonări a politicilor.....	220
13.1.3. Problema ajustării.....	223
13.2. Norme internaționale <i>versus</i> autonomie internă.....	228
13.3. Un sistem mixt: concurență mercantilistă, regionalism economic și protecționism sectorial.....	232
13.3.1. Intensificarea concurenței mercantiliste.....	233
13.4. Blocurile regionale cu legături suplă.....	234
13.4.1. Protecționismul sectorial.....	237
BIBLIOGRAFIE.....	245